

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2012. gada 16. februārī *

Informācijas sabiedrība — Autortiesības — Internets — Mitināšanas pakalpojumu sniedzējs — Interneta sociālā tīkla platformā glabātas informācijas apstrāde — Šīs informācijas filtrēšanas sistēma, lai kavētu datņu, kas aizskar autortiesības, nodošanu — Vispārēja pienākuma uzraudzīt glabāto informāciju neesamība

Lieta C-360/10

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, pamatojoties uz LESD 267. pantu, ko *Rechtbank van eerste aanleg te Brussel* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 28. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 19. jūlijā, tiesvedībā

Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM)

pret

Netlog NV.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnaerts [*K. Lenaerts*], tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*] (referents), R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un D. Švābi [*D. Šváby*],

ģenerālvokāts P. Kruss Viljalons [*P. Cruz Villalón*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2011. gada 7. jūlija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Belgische Vereniging van Auteurs Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM)*, vārdā – B. Mišo [*B. Michaux*], F. de Višers [*F. de Visscher*] un F. Brizona [*F. Brison*], *advocaten*,
- *Netlog NV* vārdā – P. van Ēke [*P. Van Eecke*], *advocaat*,
- Beļģijas valdības vārdā – T. Materne [*T. Materne*] un Ž. K. Allē [*J.-C. Halleux*], pārstāvji,
- Itālijas valdības vārdā – Dž. Palmjēri [*G. Palmieri*], pārstāve, kurai palīdz S. Fjorentīno [*S. Fiorentino*], *avvocato dello Stato*,
- Nīderlandes valdības vārdā – K. Viselsa [*C. Wissels*], pārstāve,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā – S. Osovskis [*S. Ossowski*], pārstāvis,

— Eiropas Komisijas vārdā – A. Neijenhaiss [*A. Nijenhuis*] un J. Samnada [*J. Samnadda*], pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt šādas direktīvas:

— Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 8. jūnija Direktīvu 2000/31/EK par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (“Direktīva par elektronisko tirdzniecību”) (OV L 178, 1. lpp.);

— Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvu 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV L 167, 10. lpp.);

— Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu (OV L 157, 45. lpp., un labojumi OV 2004, L 195, 16. lpp., un OV 2007, L 204, 27. lpp.),

— Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvu 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 31. lpp.) un

— Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 12. jūlija Direktīvu 2002/58/EK par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 37. lpp.).

2 Šī prasība tika iesniegta lietā starp *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM)* (turpmāk tekstā – “SABAM”) un *Netlog NV* (turpmāk tekstā – “Netlog”), interneta sociālā tīkla platformas pārvaldītāju, par pēdējā pienākumu ieviest tā platformā glabātās informācijas filtrēšanas sistēmu, lai kavētu datņu, kas aizskar autortiesības, nodošanu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2000/31

3 Saskaņā ar Direktīvas 2000/31 preambulas 45., 47. un 48. apsvērumu:

“(45) Starpnieku pakalpojumu sniedzēju saistību ierobežojumi, ko nosaka šī direktīva, neietekmē tiesības izdot dažādu veidu rīkojumus; šādus rīkojumus jo īpaši var veidot tiesu vai administratīvo iestāžu prasības izbeigt vai novērst jebkādu pārkāpumu, tostarp prasība izņemt nelegālu informāciju vai liegt pieeju tai.

[..]

(47) Dalībvalstīm ir liegts uzlikt pārraudzības pienākumu pakalpojumu sniedzējiem tikai attiecībā uz vispārējiem pienākumiem; tas neattiecas uz pārraudzības pienākumu īpašos gadījumos un jo īpaši neietekmē valsts iestāžu rīkojumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

(48) Šī direktīva neietekmē dalībvalstu tiesības pieprasīt, lai pakalpojumu sniedzēji, kas glabā informāciju, ko sniedz viņu pakalpojumu saņēmēji, piemērotu pārziņas pienākumus, ko var pamatoti prasīt un kas ir noteikti ar valsts tiesību aktiem, lai atklātu un novērstu atsevišķus nelikumīgas darbības veidus.”

4 Direktīvas 2000/31 14. pantā ar virsrakstu “Glabāšana [mitināšana]” ir noteikts:

“1. Ja tiek piedāvāts informācijas sabiedrības pakalpojums, kas sastāv no pakalpojuma saņēmēja piedāvātās informācijas glabāšanas, dalībvalstis nodrošina, ka pakalpojuma sniedzējs nav atbildīgs par informāciju, kas glabāta pēc pakalpojuma saņēmēja pieprasījuma ar noteikumu, ka:

a) pakalpojuma sniedzējam nav faktisku zināšanu par nelikumīgu darbību vai informāciju un, attiecībā uz prasībām par bojājumiem [zaudējumu atlīdzību], tas nezina par faktiem vai apstākļiem, kas liecina par nelegālu darbību vai informāciju; vai

b) pakalpojuma sniedzējs pēc šādu ziņu iegūšanas rīkojas ātri, lai izņemtu šādu informāciju vai liegt[u] tai pieeju [piekļuvi].

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro, ja pakalpojuma saņēmējs rīkojas saskaņā ar pakalpojuma sniedzēja pilnvaru vai kontroli [pakalpojuma sniedzēja pakļautībā vai atrodas tā kontrolē].

3. Šis pants neietekmē tiesas vai administratīvās iestādes tiesības saskaņā ar dalībvalstu [attiecinīgās dalībvalsts] juridisko sistēmu [tiesību sistēmu] pieprasīt pakalpojuma sniedzējam izbeigt vai novērst likuma pārkāpumu, kā arī neietekmē dalībvalstu tiesības izveidot procedūras, kas regulē informācijas izņemšanu vai pieejas [piekļuves] liegšanu tai.”

5 Saskaņā ar Direktīvas 2000/31 15. pantu:

“1. Dalībvalstis neuzliek vispārējas saistības pakalpojuma sniedzējiem, piedāvājot 12., 13. un 14. pantā minētos pakalpojumus, pārraudzīt informāciju, ko tie pārraida vai uzglabā, kā arī neuzliek pienākumu aktīvi meklēt faktus un apstākļus, kas norāda uz nelegālu darbību.

2. Dalībvalstis var paredzēt pienākumu informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzējiem nekavējoties informēt kompetentās valsts iestādes par iespējamām veiktajām nelegālajām darbībām vai informāciju, ko sniedz pakalpojumu sniedzēju pakalpojumu saņēmēji, vai pienākumu kompetentajām iestādēm pēc to pieprasījuma darīt zināmu informāciju, kas ļauj noteikt tos pakalpojumu saņēmējus, ar kuriem pakalpojumu sniedzējiem ir glabāšanas [mitināšanas] līgumi.”

Direktīva 2001/29

6 Saskaņā ar Direktīvas 2001/29 preambulas 16. un 59. apsvērumu:

“(16) [...] Šī direktīva būtu jāīsteno līdzīgā termiņā kā [Direktīva 2000/31], jo minētā direktīva paredz saskaņotu principu un noteikumu sistēmu, kas *inter alia* attiecas uz šīs direktīvas nozīmīgām daļām. Šī direktīva neskar noteikumus, kas minētajā direktīvā attiecas uz atbildību.

[..]

(59) Digitālajā vidē trešās personas jo īpaši var izmantot starpnieku pakalpojumus, lai veiktu nelikumīgas darbības. Daudzos gadījumos attiecīgie starpnieki ir izdevīgā stāvoklī un var pabeigt attiecīgās nelikumīgās darbības. Tāpēc, neskarot citas pieejamās sankcijas un tiesiskās aizsardzības līdzekļus, tiesību subjektiem vajadzētu būt iespējai pieprasīt rīkojumu pret starpnieku, kas trešās personas uzdevumā pārkāpj tiesības, kuras attiecas uz aizsargātu darbu vai citu tiesību objektu tīklā. Šai iespējai vajadzētu būt pieejamai pat tad, ja uz starpnieka darbību neattiecas 5. pants. Nosacījumi un kārtība, kas attiecas uz minētajiem rīkojumiem, būtu jāparedz dalībvalstu tiesību aktos.”

7 Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu, izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu publiskošanu tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā.”

8 Šīs direktīvas 8. pantā ir paredzēts:

“1. Dalībvalstis paredz atbilstīgas sankcijas un tiesiskās aizsardzības līdzekļus attiecībā uz šajā direktīvā izklāstīto tiesību un saistību pārkāpumiem un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu šo sankciju un tiesiskās aizsardzības līdzekļu piemērošanu. Tādējādi paredzētajām sankcijām ir jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām.

[..]

3. Dalībvalstis nodrošina to, ka tiesību subjekti var pieprasīt rīkojumu pret starpniekiem, kuru pakalpojumus trešā persona izmanto, lai pārkāptu autortiesības vai blakustiesības.”

Direktīva 2004/48

9 Direktīvas 2004/48 preambulas 23. apsvērumā ir paredzēts:

“Neskarot citus pieejamos pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus, tiesību īpašniekiem ir jābūt iespējai lūgt piemērot tiesiskās aizsardzības līdzekļus attiecībā uz starpnieku, kura pakalpojumus kāda trešā persona izmanto, lai pārkāptu tiesību īpašnieka rūpnieciskā īpašuma tiesības. Nosacījumi un kārtība, kas attiecas uz minētajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, ir jāparedz dalībvalstu tiesību aktos. Attiecībā uz autortiesību un blakustiesību pārkāpumiem visaptverošs saskaņošanas limenis jau ir paredzēts Direktīvā [2001/29]. Tādēļ Direktīvas [2001/29] 8. panta 3. punktu šīs direktīvas noteikumi neietekmē.”

10 Direktīvas 2004/48 2. panta 3. punktā ir noteikts:

“Šī direktīva neattiecas uz:

a) Kopienas noteikumiem, kas reglamentē materiālās tiesības intelektuālā īpašuma jomā, Direktīvu 95/46/EK, [..] vai Direktīvu 2000/31/EK kopumā un jo īpaši Direktīvas 2000/31/EK 12.–15. pantu;

[..].”

11 Direktīvas 2004/48 3. pantā ir paredzēts:

“1. Dalībvalstis paredz pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šajā direktīvā paredzēto intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu. Šie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir taisnīgi, nav nevajadzīgi sarežģīti vai dārgi un neietver nepamatotus termiņus vai kavēšanos.

2. Šie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir arī efektīvi, proporcionāli un preventīvi, un tos piemēro tā, lai izvairītos no šķēršļu radīšanas likumīgai tirdzniecībai un nodrošinātu, ka tos neizmanto ļaunprātīgi.”

12 Direktīvas 2004/48 11. panta trešajā teikumā ir paredzēts:

“Dalībvalstis nodrošina arī to, ka tiesību īpašnieki var lūgt piemērot tiesiskās aizsardzības līdzekļus pret starpniekiem, kuru pakalpojumus izmanto trešā persona intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpšanai, neskarot Direktīvas [2001/29] 8. panta 3. punktu.”

Valsts tiesības

13 1994. gada 30. jūnija Likuma par autortiesībām un blakustiesībām (1994. gada 27. jūlija *Belgisch Staatsblad*, 19297. lpp.), ar kuru ir transponēts Direktīvas 2001/29 8. panta 3. punkts un Direktīvas 2004/48 11. pants, 87. panta 1. punkta pirmajā un otrajā daļā noteikts:

“Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs [...] konstatē un izdod rīkojumu izbeigt jebkādu autortiesību vai blakustiesību aizskārumu.

Viņš var arī izdot rīkojumu izbeigt rīcību attiecībā pret starpniekiem, kuru pakalpojumus trešā persona izmanto, lai pārkāptu autortiesības vai blakustiesības.”

14 Ar 2003. gada 11. marta *Loi sur certains aspects juridiques des services de la société d'information* [Likuma par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem] (2003. gada 17. marta *Belgisch Staatsblad*, 12962. lpp.) 20. un 21. pantu valsts tiesību aktos tiek transponēts Direktīvas 2000/31 14. un 15. pants.

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

15 SABAM ir pārvaldības sabiedrība, kas pārstāv autorus, komponistus un muzikālo darbu izdevējus. Šajā nolūkā tās uzdevums it īpaši ir izsniegt atļaujas izmantot to ar autortiesībām aizsargātus darbus trešajām personām.

16 Netlog izmanto interneta sociālā tīkla platformu, kurā ikviena persona, kas reģistrējas, saņem personisku telpu, kas tiek dēvēta par “profilu”, kuru šis lietotājs var pats aizpildīt un kura ir pieejama visā pasaulē.

17 Šīs platformas, ko ik dienas lieto desmitiem miljoni personu, galvenais uzdevums ir radīt virtuālas kopienas, kuras izmantojot šīs personas var sazināties savā starpā un tādējādi nodibināt draudzības saites. Savā profilā lietotāji it īpaši var uzturēt žurnālu, norādīt savus vaļaspriekus un preferences, parādīt savus draugus, izrādīt savas personiskās fotogrāfijas vai publicēt videofilmu fragmentus.

18 SABAM tomēr apgalvo, ka sociālais tīkls Netlog visiem lietotājiem sniedz arī iespēju ar sava profila starpniecību izmantot muzikālus un audiovizuālus darbus no SABAM repertuāra, nododot šos darbus publikas rīcībā tādā veidā, ka citi minētā tīkla lietotāji var tiem piekļūt, un dara to bez SABAM atļaujas un par to Netlog nemaksā atlīdzību.

19 2009. gada februārī SABAM vērsās pie Netlog, lai noslēgtu vienošanos par to, ka Netlog maksātu atlīdzību par SABAM repertuāra lietošanu.

20 Ar 2009. gada 2. jūnija vēstuli SABAM pieprasīja Netlog apņemties nekavējoties un turpmāk izbeigt nodot sabiedrības, kam nav atļaujas, rīcībā muzikālus un audiovizuālus darbus no tās repertuāra.

- 21 2009. gada 23. jūnijā *Netlog* tika izsaukts pie *Rechtbank van eerste aanleg te Brussel* priekšsēdētāja saistībā ar *SABAM* prasību par izbeigšanu atbilstoši 1994. gada 30. jūnija Likuma par autortiesībām un blakustiesībām 87. panta 1. punktam, prasot it īpaši, lai tā [tiesa] izdod rīkojumu *Netlog* nekavējoties izbeigt nelikumīgi nodot muzikālus un audiovizuālus darbus no *SABAM* repertuāra, piedraudot ar EUR 1000 soda naudu par katru nokavēto dienu.
- 22 Šajā ziņā *Netlog* apgalvoja, ka, ja tiks apmierināta *SABAM* prasība, tam tiktu uzlikts vispārējs uzraudzības pienākums, kas ir aizliegts 2003. gada 11. marta Likuma par informācijas sabiedrības pakalpojumu atsevišķiem juridiskiem aspektiem, ar kuru valsts tiesībās ir transponēts Direktīvas 2000/31 15. panta 1. punkts, 21. panta 1. punktā.
- 23 Turklāt *Netlog* uzskata, ko *SABAM* nav apstrīdējusi, ka šādas prasības apmierināšanas rezultāts varētu būt, ka tai tiktu pieprasīts ieviest attiecībā uz visiem saviem klientiem *in abstracto* un preventīvi, uz tās rēķina un bez ierobežojumiem laikā lielākās daļas serveros glabātās informācijas filtrēšanas sistēmu, lai atklātu elektroniskās datnes, kas satur muzikālus, kinematogrāfiskus vai audiovizuālus darbus, kuru autortiesības pārvalda *SABAM*, un pēc tam bloķētu to apmaiņu.
- 24 Šādas filtrēšanas sistēmas ieviešanas rezultāts, iespējams, būtu, ka personiski dati būtu jāpakļauj apstrādei, kam ir jāatbilst Savienības tiesību noteikumiem par personas datu aizsardzību un sarakstes noslēpumu.
- 25 Šādos apstākļos *Rechtbank van eerste aanleg te Brussel* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Direktīva 2001/29 un Direktīva 2004/48, aplūkojot kopā ar Direktīvām 95/46, 2000/31 un 2002/58, it īpaši, interpretējot tās, ievērojot Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas[, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī,] 8. un 10. pantu, ļauj dalībvalstīm atļaut valsts tiesai, kurā notiek tiesvedība pēc būtības un pamatojoties vienīgi uz likumu normu, kurā ir paredzēts, ka: “tā [valsts tiesa] var arī izdot izbeigšanas rīkojumu attiecībā pret starpniekiem, kuru pakalpojumus trešā persona izmanto, lai pārkāptu autortiesības vai blakustiesības”, piespriest informācijas mitināšanas pakalpojumu sniedzējam attiecībā uz visiem klientiem *in abstracto* un preventīvi ieviest uz tā rēķina un bez ierobežojuma laikā šajos serveros uzglabātās informācijas lielākās daļas filtrēšanas sistēmu, lai atklātu elektroniskās datnes, kas satur muzikālus, kinematogrāfiskus vai audiovizuālus darbus, uz kuriem, kā *SABAM* apgalvo, tai ir tiesībās, un pēc tam bloķēt to apmaiņu?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 26 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2000/31, 2001/29, 2004/48, 95/46 un 2002/58, aplūkotas kopā un interpretētas saistībā ar pienākumiem, kas izriet no attiecīgo pamattiesību aizsardzības, ir jāinterpretē tādējādi, ka tās liedz valsts tiesai izdot rīkojumu mitināšanas pakalpojumu sniedzējam ieviest filtrēšanas sistēmu:
- attiecībā uz informāciju, ko tā serveros ir glabājuši tā sniegto pakalpojumu lietotāji,
 - kas vienlīdz piemērojama attiecībā uz visiem tā klientiem,
 - preventīvi,
 - pilnībā uz tā rēķina,
 - bez ierobežojuma laikā,

kas var identificēt tādas elektroniskas datnes, kuras satur muzikālus, kinematogrāfiskus vai audiovizuālus darbus, uz ko, kā apgalvo lūguma iesniedzējs, tam ir intelektuālā īpašuma tiesības, lai pēc tam bloķētu šo datņu, ar kurām tiek pārkāptas autortiesības, publicēšanu (turpmāk tekstā – “apstrīdētā filtrēšanas sistēma”).

- 27 Šajā ziņā pirmām kārtām nav strīda par to, ka tādas interneta sociālā tīkla platformas, kāda ir *Netlog*, pārvaldītājs glabā šajos serveros informāciju, ko ir snieguši šīs platformas lietotāji, kas attiecas uz to profilu un kas tādējādi ir informācijas mitināšanas pakalpojumu sniedzējs Direktīvas 2000/31 14. panta izpratnē.
- 28 Turpinājumā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2001/29 8. panta 3. punktu un Direktīvas 2004/48 11. panta trešo teikumu intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieki var lūgt izdot rīkojumu attiecībā uz tādiem interneta sociālo tīklu platformu pārvaldītājiem, kas darbojas kā starpnieki, kā *Netlog*, ja to pakalpojumus šo platformu lietotāji var izmantot, lai pārkāptu intelektuālā īpašuma tiesības.
- 29 Turklāt no Tiesas judikatūras izriet, ka valsts tiesām paredzētajai kompetencei saskaņā ar šīm tiesību normām ir šīm tiesām jāļauj izdot rīkojumu, uzdodot šiem starpniekiem veikt pasākumus, kuri paredzēti, lai ne vien efektīvi izbeigtu ar to informācijas sabiedrības pakalpojumu palīdzību jau izdarītos pārkāpumus, bet arī novērstu jaunus pārkāpumus (skat. Tiesas 2011. gada 24. novembra spriedumu lietā C-70/10 *Scarlet Extended*, Krājumā vēl nav publicēts, 31. punkts).
- 30 Visbeidzot no šīs pašas judikatūras izriet, ka kārtība, kādā izpildāmi nosacījumi un ievērojama procedūra, kas attiecas uz tiesas rīkojumiem, kuri dalībvalstīm jāparedz atbilstoši minētajiem 8. panta 3. punktam un 11. panta trešajam teikumam, ir noteikta dalībvalstu tiesību aktos (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Scarlet Extended*, 32. punkts).
- 31 Šādos apstākļos šim valsts tiesību normām, tāpat kā to piemērošanai no valsts tiesu puses, ir jāatbilst ierobežojumiem, kas izriet no Direktīvas 2001/29 un Direktīvas 2004/48, kā arī no tiesību avotiem, uz kuriem ir atsaucies šajās direktīvās (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Scarlet Extended*, 33. punkts).
- 32 Tādējādi saskaņā ar Direktīvas 2001/29 preambulas 16. apsvērumu un Direktīvas 2004/48 2. panta 3. punkta a) apakšpunktu minētās tiesību normas, kuras pieņēmušas dalībvalstis, nevar ietekmēt Direktīvu 2000/31 un, konkrētāk, tās 12.–15. pantu. (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Scarlet Extended*, 34. punkts).
- 33 Līdz ar to šīm pašām tiesību normām tostarp ir jāatbilst Direktīvas 2000/31 15. panta 1. punktam, ar kuru valsts iestādēm ir aizliegts īstenot pasākumus, kas mitināšanas pakalpojumu sniedzējam noteiktu pienākumu vispārēji pārraudzīt glabāto informāciju (pēc analogijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Scarlet Extended*, 35. punkts).
- 34 Šajā ziņā Tiesa jau ir nospriedusi, ka šāds aizliegums tostarp attiecas uz valsts pasākumiem, kas nosaka pienākumu pakalpojumu sniedzējam starpniekam aktīvi pārraudzīt katra sava klienta visus datus, lai nākotnē novērstu visus pārkāpumus pret intelektuālā īpašuma tiesībām. Turklāt šāds vispārējais pārraudzības pienākums būtu nesaderīgs ar Direktīvas 2004/84 3. pantu, kurā noteikts, ka šajā direktīvā paredzētajiem pasākumiem jābūt taisnīgiem un samērīgiem un nav jābūt pārāk dārgiem (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Scarlet Extended*, 36. punkts).
- 35 Šajos apstākļos ir jāizvērtē, vai rīkojums, par kuru ir runa pamata tiesvedībā un ar kuru mitināšanas pakalpojuma sniedzējam tiek noteikts pienākums ieviest apstrīdēto filtrēšanas sistēmu, šajā gadījumā liek tam aktīvi pārraudzīt katra sava klienta visus datus, lai nākotnē novērstu visus pārkāpumus pret intelektuālā īpašuma tiesībām.

36 Šajā ziņā nav strīda par to, ka filtrēšanas sistēmas ieviešana paredz:

- ka mitināšanas pakalpojumu sniedzējam visu šo pakalpojumu lietotāju glabāto datņu vidū pirmām kārtām ir jāidentificē datnes, kas var saturēt darbus, attiecībā uz kuriem intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieki izvirza savas tiesības;
- ka tam ir jānosaka, kuras no šīm datnēm ir glabātas un nodotas publikas rīcībā nelikumīgi, un
- ka, visbeidzot, tam ir jābloķē datņu, kuras tas ir kvalificējis par nelikumīgām, publicēšana.

37 Tādējādi šāda preventīva uzraudzība prasa aktīvi novērot datnes, ko lietotāji glabā pie mitināšanas pakalpojuma sniedzēja un kas attiecas gan uz gandrīz visu tādējādi glabāto informāciju, gan uz visiem šī pakalpojuma sniedzēja pakalpojuma lietotājiem (pēc analogijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Scarlet Extended*, 39. punkts).

38 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jākonstatē, ka attiecībā uz mitināšanas pakalpojumu sniedzēju izdots rīkojums ieviest apstrīdēto filtrēšanas sistēmu noteiktu pienākumu aktīvi pārraudzīt katra sava klienta visus datus, lai nākotnē novērstu visus pārkāpumus pret intelektuālā īpašuma tiesībām. No tā izriet, ka minētais pienākums uzliktu mitināšanas pakalpojumu sniedzējam vispārēju pārraudzības pienākumu, kas ir aizliegts Direktīvas 2000/31 15. panta 1. punktā. (pēc analogijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Scarlet Extended*, 40. punkts).

39 Lai izvērtētu šī rīkojuma atbilstību Savienības tiesībām, turklāt ir arī jāņem vērā pienākumi, kas izriet no piemērojamo pamattiesību aizsardzības, kuras minētas lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu.

40 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka rīkojuma, par kuru ir runa pamata tiesvedībā, mērķis ir nodrošināt autortiesību aizsardzību, kuras ietilpst intelektuālā īpašuma tiesībās un kuras var tikt pārkāptas ar noteiktas ar mitināšanas pakalpojumu sniedzēju starpniecību glabātas un sabiedrības rīcībā nodotas informācijas būtību un saturu.

41 Intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība, protams, ir nostiprināta Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 17. panta 2. punktā. Tādējādi ne no šīs tiesību normas, ne no Tiesas judikatūras nekādā veidā neizriet, ka šādas tiesības būtu neaizskaramas un ka to aizsardzība tādēļ būtu jānodrošina absolūtā veidā (iepriekš minētais spriedums lietā *Scarlet Extended*, 43. punkts).

42 Kā izriet no Tiesas 2008. gada 29. janvāra sprieduma lietā C-275/06 *Promusicae* (Krājums, I-271. lpp.) 62.–68. punkta, pamattiesību uz īpašumu, kurās ietilpst tiesības, kas saistītas ar intelektuālā īpašuma tiesībām, aizsardzība ir jālīdzsvaro ar citu pamattiesību aizsardzību.

43 Precīzāk, no minētā sprieduma 68. punkta izriet, ka valsts iestādēm un tiesām saistībā ar pasākumiem, kas paredzēti autortiesību īpašnieku aizsardzībai, ir jānodrošina taisnīgs līdzsvars starp šo tiesību aizsardzību un citu personu pamattiesību, kuras skar šādi pasākumi, aizsardzību.

44 Tādējādi tādos apstākļos, kādi ir pamata tiesvedībā, valsts iestādēm un tiesām tostarp ir jānodrošina taisnīgs līdzsvars starp intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību, kura ir autortiesību īpašniekiem, un brīvības veikt uzņēmējdarbību aizsardzību, kura ir tādiem tirgus dalībniekiem kā mitināšanas pakalpojumu sniedzēji saskaņā ar Hartas 16. pantu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Scarlet Extended*, 46. punkts).

45 Pamata lietā rīkojums ieviest apstrīdēto filtrēšanas sistēmu ietver to, ka šo īpašnieku interesēs tiek pārraudzīta visa vai lielākā daļa pie attiecīgā mitināšanas pakalpojuma sniedzēja glabātā informācija; šai pārraudzībai turklāt esot neierobežotai laikā, tai attiecoties uz visiem pārkāpumiem nākotnē un ietverot pienākumu aizsargāt ne tikai pastāvošus darbus, bet arī darbus, kas tiks radīti un kuri vēl nav tikuši radīti minētās sistēmas ieviešanas laikā.

- 46 Tādējādi šāds rīkojums būtiski ierobežotu mitināšanas pakalpojumu sniedzēja brīvību veikt uzņēmējdarbību, jo tas liktu tam ieviest sarežģītu, dārgu un pastāvīgu informātikas sistēmu uz sava rēķina, kas turklāt būtu pretēji nosacījumiem, kuri paredzēti Direktīvas 2004/48 3. panta 1. punktā, kurā ir noteikts, ka pasākumi intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībai nav nevajadzīgi sarežģīti vai dārgi (pēc analogijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Scarlet Extended*, 48. punkts).
- 47 Šajos apstākļos ir jākonstatē, ka rīkojums ieviest apstrīdēto filtrēšanas sistēmu ir jāuzskata par tādu, ar kuru netiek izpildīts pienākums nodrošināt taisnīgu līdzsvaru starp, no vienas puses, intelektuālā īpašuma aizsardzību, kura ir autortiesību īpašniekiem, un, no otras puses, brīvības veikt uzņēmējdarbību aizsardzību, kura ir tādiem tirgus dalībniekiem kā mitināšanas apkalpojumu sniedzēji (pēc analogijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Scarlet Extended*, 49. punkts).
- 48 Turklāt minētā rīkojuma sekas neattiektos vienīgi uz mitināšanas pakalpojumu sniedzējiem, jo apstrīdētā filtrēšanas sistēma var arī aizskart šī pakalpojumu sniedzēja pakalpojumu lietotāju pamattiesības, proti, to tiesības uz personas datu aizsardzību, kā arī to brīvību saņemt vai nosūtīt informāciju; šīs tiesības ir aizsargātas ar Hartas 8. un 11. pantu.
- 49 Rīkojums ieviest apstrīdēto filtrēšanas sistēmu ietvertu, pirmkārt, pēdējā lietotāju sociālajā tīklā radīto profilu informācijas identifikāciju, sistemātisku analīzi un apstrādi; bet to profilu informācija ir aizsargāti personas dati, jo tie būtībā ļauj identificēt minētos lietotājus (pēc analogijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Scarlet Extended*, 51. punkts).
- 50 Otrkārt, minētais rīkojums radītu risku ierobežot informācijas brīvību, jo šī sistēma radītu risku nepietiekami nošķirt nelikumīgo saturu no likumīgā satura, līdz ar to šīs sistēmas īstenošanas rezultātā varētu tikt bloķēts likumīgs saturs. Nav apstrīdēts, ka atbilde uz jautājumu par nosūtīšanas likumību arī ir atkarīga no autortiesību juridisko izņēmumu piemērošanas, kuri atšķiras katrā dalībvalstī. Turklāt atsevišķi darbi noteiktās dalībvalstīs var ietilpt publiskajā jomā, kur tos attiecīgie autori var ievietot internetā bez maksas (pēc analogijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Scarlet Extended*, 52. punkts).
- 51 Līdz ar to ir jākonstatē, ka, izdodot rīkojumu mitināšanas pakalpojumu sniedzējam ieviest apstrīdēto filtrēšanas sistēmu, attiecīgā valsts tiesa neizpildītu pienākumu nodrošināt taisnīgu līdzsvaru starp intelektuālā īpašuma tiesībām, no vienas puses, un brīvību veikt uzņēmējdarbību, tiesībām uz personas datu aizsardzību un brīvību saņemt un nosūtīt informāciju, no otras puses (pēc analogijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Scarlet Extended*, 53. punkts).
- 52 Nemot vērā iepriekš minēto, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2000/31, 2001/29 un 2004/48, aplūkotas kopā un interpretētas, ievērojot prasības, kas izriet no piemērojamo pamattiesību aizsardzības, ir jāinterpretē tādējādi, ka tās liedz izdot rīkojumu mitināšanas pakalpojumu sniedzējam ieviest apstrīdēto filtrēšanas sistēmu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 53 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu

Tiesa (trešā palāta)

nospiež:

Šādas direktīvas:

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 8. jūnija Direktīva 2000/31/EK par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (“Direktīva par elektronisko tirdzniecību”);
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīva 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā un
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu,

aplūkotas kopā un interpretētas, ievērojot prasības, kas izriet no piemērojamo pamattiesību aizsardzības, ir jāinterpretē tādējādi, ka tās liedz izdot rīkojumu mitināšanas pakalpojumu sniedzējam ieviest apstrīdēto filtrēšanas sistēmu:

- attiecībā uz informāciju, ko tā serveros ir glabājuši tā sniegto pakalpojumu lietotāji,
- kas vienlīdz piemērojama attiecībā uz visiem tā klientiem,
- preventīvi,
- pilnībā uz tā rēķina un
- bez ierobežojuma laikā,

kas var identificēt tādas elektroniskas datnes, kuras satur muzikālus, kinematogrāfiskus vai audiovizuālus darbus, uz ko, kā apgalvo lūguma iesniedzējs, tam ir intelektuālā īpašuma tiesības, lai pēc tam bloķētu šo datņu, ar kurām tiek pārkāptas autortiesības, publicēšanu.

[Paraksti]